

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

04 Ağustos 2020

.../.../2020

Sayı :30824082-610162985
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:

- Liste (5 Adet- 5 Sayfa)
- Cevap Yazısı (41 Adet, 85 Sayfa)

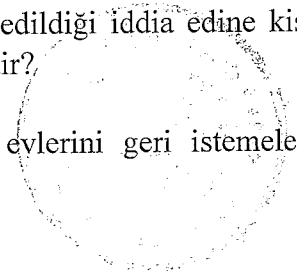
**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ
SAYIN SEZGİN TANRIKULU'NUN
TBMM 7/29860 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR
SORULARI VE CEVAPLARI**

SORULAR:

Diyarbakır Sur ilçesindeki operasyonlardan dolayı evlerini kaybeden vatandaşların, evlerini geri alabilmek için imzaladıkları sözleşmelerin Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından aranılarak tek taraflı iptal edildiği bildirilerek Bakanlığa çağrıldıkları, gelen telefon üzerine Bakanlığa giden vatandaşlara TOKİ evleri için kuraya girmeleri yönünde salık verilerek kura formu doldurmaları istendiği iddiaları mevcuttur.

Bu bağlamda;

- 1- Diyarbakır Sur ilçesindeki operasyonlardan dolayı evlerini kaybeden vatandaşların, evlerini geri alabilmek için imzaladıkları sözleşmelerin Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından aranılarak tek taraflı iptal edildiği bildirilerek Bakanlığa çağrıldıkları, gelen telefon üzerine Bakanlığa giden vatandaşlara TOKİ evleri için kuraya girmeleri yönünde salık verilerek kura formu doldurmaları istendiği iddiaları doğru mudur?
- 2- İddialar doğru ise, bahse konu sözleşmelerin iptal edilme gerekçesi nedir?
- 3- Sur'daki operasyonlar nedeniyle kaç vatandaş evlerini kaybetmiş ve terk etmek zorunda kalmıştır?
- 4- Sur'daki operasyonlar nedeniyle evlerini kaybeden ve etmek zorunda kalan vatandaşlardan evlerini teslim alan kişi sayısı nedir?
- 5- Sur'daki operasyonlar nedeniyle evlerini kaybeden ve terk etmek zorunda kalan vatandaşlardan yeniden ev sahibi yapılan kişi sayısı nedir?
- 6- Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından sözleşmeleri iptal edildiği iddia edine kişi sayısı nedir? Bahse konu kişilerin evlerinin güncel akıbeti nedir?
- 7- Vatandaşların TOKİ'de kuraya girmeyi kabul etmeyerek evlerini geri istemeleri durumunda ne tür işlemler yapılacaktır.

CEVAPLAR :

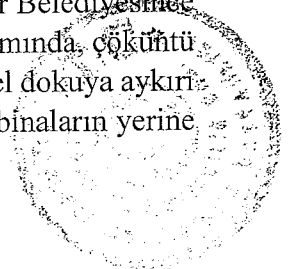
Diyarbakır İli Suriçi Bölgesi'nde 2016 yılında terör olaylarının bitimini müteakip Bakanlığımızca yeniden yapım/onarım/proje iş ve işlemlerine ivedi olarak başlanılmıştır. Bu kapsamda öncelikle vatandaşlardan talep toplama bağlamında ön sözleşme yapılmış olup, rezerv konut alanlarında ve Suriçi bölgesinde yapımı tamamlanan konutlardan talep eden hak sahipleri ile kesin sözleşme aşamasında belirlenen birim fiyat esaslı ile yeniden sözleşme imzalanmıştır.

Uzlaşma görüşmeleri 2016 Ocak ayından itibaren geline tarih itibariyle sürdürülmekte olup vatandaşların talepleri yönünde Bakanlığımızca uzlaşma görüşmelerinde 4 ayrı alternatif sunulmuştur. Sur içinde konutunun Bakanlıkça yapılması, Koruma Amaçlı İmar Planı ve alt ölçek planlarında belirlenen yapılanma koşulları doğrultusunda kendi konutunu yapabilme, yıkılan konutunun m²'si kadar Rezerv konut alanında yeni yapılan konutlardan ücretsiz alabilme, (Büyük konut istemesi halinde aradaki farkı; maliyetinin %30 altında, 120 ay vade ve sıfır faiz alabilme imkanı), taşınmazın nakdi bedelini alabilme seçenekleriyle uzlaşma görüşmeleri devam etmekte olup, geline tarih itibari ile 5629 hak sahibi ile uzlaşma sağlanmış olup, Bakanlığımızca rezerv konut alanları ile bölgede yapımı tamamlanan konutlar *"Bakanlığımızın Suriçinde yapacağı konutlardan almak istiyorum"* ve *"Rezerv konut alanından konut istiyorum"* uzlaşma seçeneğini tercih eden hak sahiplerine arz edilmiştir. Hak sahibi vatandaşlar diledikleri zaman sözleşme değişikliği yaparak uzlaşma esaslarından istediklerini seçebilmektedirler.

Hak sahipliği tespiti ve uzlaşma görüşmeleri kapsamında 7133 hak sahibi ile görüşme yapılmış olup, terörden zarar gören vatandaşlarımıza Bakanlığımız, Diyarbakır Valiliği ve Sur İlçe Kaymakamlığınca yaklaşık 130 milyon Türk Lirası kira, eşya yardımı ve SYDV ödemesi yapılmıştır.

Bakanlar Kurulu Kararı ile alınan acele kamulaştırma çalışmalarına ilişkin olarak alanın "riskli alan" olması, alan içinde bulunan yapıların can ve mal güvenliği açısından risk teşkil etmesi sebebiyle, taşınmazların tahliyesinin ve yıkımının ve akabinde yeni yapıların yapımının bir an önce başlatılması ve bitirilmesinin zaruri olması, terör örgütü mensuplarınca zarar verilen konut ve işyerleri sebebiyle yaşanan mağduriyetlerin ivedilikle giderilmesi, alanda anlaşma sağlanan parsellerde altyapı uygulamalarına başlanılmış olması ve altyapı uygulamalarının bütüncül bir şekilde gerçekleştirilebilmesi amaçlarıyla acele kamulaştırma kararı alınmış, ancak bölgede hak sahibi vatandaşlar ile uzlaşma görüşmeleri yapılarak anlaşma sağlananlara yönelik kamulaştırma işlemi tesis edilmiştir. Diyarbakır Suriçi Koruma Amaçlı İmar Planı; 2012 yılında Diyarbakır Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunun uygun görüşüyle Diyarbakır Büyükşehir Belediyesince ve onaylanarak yürürlüğe girmiştir. Bakanlığımızca bölgede yapılan tüm çalışmalarda koruma amaçlı imar planı ve uygulama hükümleri esas alınarak işlem tesis edilmekte olup, imar planındaki nüfus kararlarına göre konut ve ticaret birimleri inşa edilmektedir.

Bölgedeki tüm uygulamalara ilişkin olarak 2012 yılında Diyarbakır Büyükşehir Belediyesince hazırlanan söz konusu koruma amaçlı imar planı ve uygulama hükümleri kapsamında, çöküntü alanı haline gelen bölgede, gerekli mühendislik hizmeti alınmaksızın, geleneksel dokuya aykırı kaçak ve ruhsatsız (8818 adet yapının %90'ı) şekilde inşa edilen yüksek katlı binaların yerine

**T.C. ÇEVRE VE
ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI**

geleneksel dokuya uygun, avlulu tarzda az katlı yapılaşmaların oluşturulması suretiyle tehlike arz eden yüksek yapılarda ikamet eden nüfus sayısında azalmaya gidilmesine ve muhtemel bir afet durumunda can ve mal kaybının en aza indirilmesine yönelik kararları da içermektedir. Ayrıca Suriçi bölgesinde tarihi ve kültürel değerlerinin ortaya çıkarılması veya korunması çalışmalarına koruma amaçlı imar planı ve master plan ve uygulama rehberi esas alınarak çalışmaların devam ettiği 2015 yılından Suriçi'nin güneydoğu kesimindeki mahallelerde başlayan terör olayları sonucu toplam 3695 adet bağımsız birim yıkılmıştır. Terör örgütünün illegal faaliyetleri sonucunda Suriçi Bölgesi'nde özel mülkiyet konutları ve ticaret birimleri ile kültürel değere sahip tarihi ve tescilli yapıların birçoğu yoğun hasar almış veya yıkılmıştır. Ayrıca alanda terör olayları nedeniyle onlarca kilometrelik altyapı ağı zarar görerek kullanılamaz hale gelmiştir. 2016 yılında terör olaylarının bitimini müteakip Bakanlığımızca yeniden yapım/onarım/proje iş ve işlemlerine ivedi olarak başlanılmıştır. Tüm iş ve işlemlerde öncelik olarak 2012 yılında Diyarbakır Kültür Varlıklarını Koruma Kurulu'nun uygun görüşüyle Diyarbakır Büyükşehir Belediye Meclisi tarafından onaylanarak yürürlüğe giren koruma amaçlı imar planına uygun olarak yapılmış olup, Bakanlığımızca alandaki çalışmalar hassasiyetle sürdürülmektedir.

